

Dag 1, donderdag 2 juni, via Helsinki naar Oulu

We vliegen via Helsinki naar Oulu, in de NW-hoek van de Botnische Golf. In Helsinki was het 26 graden en uit het vliegtuig komend liepen we tegen een warme muur op. Een paar uur later in Oulu is het al minder warm en het waait er stevig. We worden opgevangen door Pirita Latja, onze gids deze week. Pirita blijkt een zeer voortvarende vrouw te zijn, die al jaren vogelt, samen met haar vader en zijn vrienden. In de loop van de reis vragen we ons af of ze wel eens slaapt, want ze is altijd en overal. "Slapen doen we 's winters wel weer, 's zomers moet er gevogeld worden" zei ze ons. Oké, zo gaat dat dus hier in de zomer als de zon amper ondergaat. We stallen de deelnemers in de hal van het vliegveld en halen de 2 busjes op. Daarna is het 15 minuten rijden naar het hotel.

Dag 2, vrijdag 3 juni, Rondom Oulu en omgeving Liminka

De verrassing van de dag is dat we pas om 8 uur kunnen ontbijten, terwijl niemand dat wist. Het is mooi weer en het waait nog steeds hard. Opvallend is hier dat de koperwieken zingen. Dat hoor je thuis toch bijna nooit. Het klinkt heel melodieus, vooral in de vroege ochtend als we vertrekken.

We starten dichtbij het hotel. Achter het hotel, dat tegen de baai aanligt, is een lange vlonder gebouwd met aan het einde een uitkijkplatform. Erheen merken we dat het er stikt van de Rietzangers. Het is mooi weer, maar het waait hard. Dat heeft één heel groot voordeel en dat merken we als we ergens in de luwte komen: bij wind geen last van muggen! De wind bemoeilijkt wel het waarnemen enorm. Je kan je verreijker niet goed stilhouden, laat staan een telescoop.

Na de lunchboodschappen rijden we naar Liminka aan de kust. Brilduikers en Nonnetjes broeden hier in de nesten van de Zwarte specht. Ver van de weg vangen we een glimp op van een elandmoeder met een kleine. Na een uur rijden door een doodsaai landschap van productiebossen, gaan we een bos in, op zoek naar de Drieteenspecht. Een Poolhaas loopt naast de weg. Het vrouwtje van de Drieteenspecht laat zich na enige tijd mooi zien. We rijden dan naar een gebied met grote open velden met akkerbouw. Alles is leeg lijkt het, maar direct komt een mooi zingende Ortolaan voor de kijkers zitten, evenals een paapje en een geelgors. Het wachten is daarna op Grauwe kiekendief, maar helaas. Op een andere plek, nog steeds op zoek naar Grauwe kiekendief, liggen de overblijfselen van een Velduil. Toch vliegt er iets over het veld: een mooie man Blauwe kiek. Bij een dorp horen we 'please to meet you!', ofwel de Roodmus en gaan er achteraan. Dat is nog niet makkelijk, maar de meesten krijgen hem toch mooi te zien. Langs de weg ligt ook een dode Adder. Het is 9 graden en door de harde wind steenkoud.

Om ½ 2 zijn we bij het bezoekerscentrum van Liminka. Het is een erg mooi gebouw en er is een restaurant, ofwel: tijd voor koffie even uit de wind. Op de WC hangt een enorme plaat van een Kemphaan. Om 3 uur staan we op de uitkijktoren van een prachtige vogelkijkhut: Wilde zwanen, Visarend, Kraanvogels in de verte, Kemphanen, Dwergmeeuwen.

Daarna op zoek naar een Jan van Gent die in de haven gemeld is. En dat wordt een doorslaand succes! Tussen Oulu en een eiland voor de kust wordt een veerdienst onderhouden. De vader van Pirita en enkele van zijn vogel-collega's staan er ook. Binnen de kortste keren zien we een jonge Jan van Gent achter het veer op vis jagen. Dit is uniek, nooit eerder is er een Jan van Gent in de Botnische Golf waargenomen! We zijn getuige van het enthousiasme van de Finnen hier, die natuurlijk helemaal uit hun dak gaan. Iets voor zevenen zijn we terug en dan valt net de eerste regen. Lijsten levert 18 nieuwe soorten op vandaag. O.b.v. een foto van Jacqueliën komt er nog een topper bij, en Anne heeft nog een nonnetje en een gele kwik op de plaat. Totaal nu 84 soorten. Vanavond zijn we vrij. Drankjes zijn duur hier. Een biertje of glas wijn komt al snel tegen de € 10. Drinken met mate dus.

Dag 3, zaterdag 4 juni, allerlei uilen

Nog voor het ontbijt bezoeken we een kleine vuilnisbelt vlakbij Oulu. Daar schijnt een Terekrutter te zijn gezien. Die zit er niet, maar wel een Putter, broedende Noordse sterns in het grasland, een Bontbekplevier, Bosruiter, Veldleeuwerik en Tureluur.

Na het ontbijt doen we lunchinkopen in een grote super en gaan op pad met de bus, op zoek naar de Dwerguil. Na een wandeling in een bos komen we bij een laaghangende kast, speciaal voor Dwerguil. Ondanks het afspelen van geluid door Pirita, geen Dwerguil. Ook elders weet Pirita een Dwerguilterritorium, maar ook daar is niemand thuis. Wel schiet er een Hazelhoen als een zwarte schicht door het bos, maar dat is alles wat we er op dat moment van zien. Dan maar ergens een plasstop. Bij een meer zien we onze eerste Parelduiker en een Visdief. Lunchen doen we buiten in een bos. We horen een Braamsluiper, maar die klinken hier heel anders dan thuis. In de buurt is een

moeras, waar een Kraanvogel, een vrouwtje Brilduiker en enkele Wilde zwanen te zien zijn.

Even rijden verderop en dito wandeling door een bos, komen we bij het nest van een Zwarte specht. Vanuit de verte horen we al het klagende geroep van een jong. Dat jong steekt de kop uit het spechtengat en roept om de ouders. Die kijken wel link uit, het jong moet zelf het nest uit. Twee andere zijn hem al voor gegaan. Elders doen we een poging bij het nest van een Drieteenspecht, maar het zit nog niet altijd mee vandaag, ook niet thuis.

Het lopen door de bossen hier is wel even anders dan thuis. Overal zijn dikke mospakketten en je zakt soms diep weg. Dat is vermoeiend lopen. Overal liggen grote mierenhopen, dat zie je in NL niet vaak meer. Hoog in een boom het enorme nest van een Havik.

Na wat zoeken vinden we een prachtige jonge Oeraluil op een tak, het is al een flinke jongen.

Als echte 'rupsjes-nooit-genoeg' gaan we een eind verderop op zoek naar de Laplanduil. We sjouwen een km door het bos om er te komen. De bosgrond is zacht door grote kussens mos en verrot hout. We horen een Grauwe fitis, maar wáár zit ie? Na een half uurtje struinen heb je ook wat: een Laplanduil op haar nest. Verscholen hoog in een boom zien we een groot nest en daar komt precies een grote grijze kop bovenuit die ons indringend aankijkt. Ze kijkt dwars door ons heen.

Op de terugweg pakken we nog even de Grauwe fitis mee, die we nu wel in beeld krijgen.

De volgende stop is een hernieuwde poging om de Dwerguil in beeld te krijgen en dus gaan we terug naar de kast waar we eerder geen succes hadden. Pirita speelt het geluid even af, maar er gebeurt niets. Na een uur wachten en zoeken in de buurt wordt ons geduld beloond. Het mannetje zingt en we krijgen hem mooi in beeld. Mission accomplished! Pas na elven zijn we terug, het is 11 graden, dus koud geworden. Toch nog even lijsten voordat we het mandje ingaan. 39 Nieuwe soorten vandaag.

Dag 4 , zondag 5 juni, naar Kusamo

Vroeg op, om 7 uur buiten in klein comité om nog voor het ontbijt vogels te gaan kijken en nogmaals op zoek te gaan naar de Terekrutter. Tapuit en Roodmus zijn ons deel, waarna we langs de kust ook onze Terekrutter te pakken krijgen, samen met een Kemphaan. Elders is een vijverpartij met daarin een Kuifduiker die zich mooi laat zien. Bij terugkomst bij het hotel blijkt dat de andere bus een lekke band heeft. Pirita weet van wanten en binnen 10 minuten hebben we samen de band verwisseld en kunnen wij ook aan het ontbijt. Daarna om ½ 10 weg. Anna voegt nog een Bergeend toe voor de lijst o.b.v. een foto. Nog even naar de zee toe en vanaf het platform zien we: Poelruiter, Grauwe franjepoot, een groepje Krombekken en Kanoeten, ver weg, Groenpootruiter. In het dorp wordt op bestelling een Struikrietzanger gevonden. Het gemak en de vanzelfsprekendheid waarmee veel vogelsoorten ons wordt voorgeschoteld in dit land is wonderbaarlijk! Tegen 11 uur gaan we in de richting van Kusamo. Tijdens de rit regent het flink.

We rijden door een 'Rendierzuggebiet' en zien de dieren ook, soms in grote groepen in de veengebieden. Er zijn geen wilde rendieren meer in Finland, alles wat we zien wordt gehouden. Wel jammer dat de dieren allemaal een gekleurde band om de nek hebben. Tussen de bospercelen met Berk en Grove den zijn vlaktes te zien, wit van de Veenpluis. De rit naar Kusamo duurt lang, ook al is het maar 200 km. Waarom is niet altijd duidelijk, maar iedereen houdt zich keurig aan de snelheid van 60, 80 of 100, afh. van de bordjes.

Braaf volkje hier! Het is af en toe heel eentonig, maar ook fascinerend. Een enkele woonkern onderweg met wat woningen en een supermarkt en dan zit je zo weer in het bos. Raaf. We slaan ergens af en Paul ontdekt 2 Hazelhoenders langs de kant van de weg. We roepen de andere bus terug via de walkie talkie en iedereen kan ze mooi zien. Het mannetje vliegt voor de show nog even voor de bussen langs. Dank u!

Ergens in de heuvels (je weet hier ooit precies waar je bent hier en dat zal de gids ook niet zeggen) hebben we lunch in de buurt van waar Sperweruil moet zitten. Het is uitgekend terrein voor ze: een half open bosgebied met hier en daar een hoge dode boom als uitkijkplek. Een paartje Sperweruil laat zich goed zien. De kleintjes horen we in de verte roepen. Het uitzicht over de taiga is ook mooi. Ergens zingt een Gekraagde roodstaart. Op de terugweg zien we Klapekster en Raaf. Pirita weet een plek waar Bosgors moet zitten en jawel hoor, exact daar! Vanaf een heuvel zien we 2 Taigarietgans overvliegen. Daarna geen Ruigpootuil in de kast.

Op weg naar een uitkijktoren bij Kusamo vliegen 4 Kraanvogels over. Vanaf de toren hebben een prachtig uitzicht over een meer bij Kusamo en zien o.a. Roodhalsfuut, een baltsende Regenwulp, Dwergmeeuw en een Parelduiker. Om 18.30 is het 7 graden en door de harde wind koud.

Bij aankomst bij het hotel in Kusamo denken we dat het verlaten is. Gelukkig ziet de andere kant er wat uitnodigender uit, maar het is hier wel een kale bedoening al met al. Zal wel Fins zijn? De kamers zijn mooi. Het regent pijpenstelen, maar dankzij een corridor tussen de gebouwen kunnen droog we aan tafel. We hebben steeds veel geluk met de regen, want dan zijn we óf net in de auto, óf net in het hotel.

Dag 5, maandag 6 juni, Blauwstaartendag?

Om 6 uur vertrek. Het is 4 graden. Langs de weg in een veld spotten we een baltsend korhoen, maar het verdwijnt zodra we stoppen. Bij een ski-oord gaan we aan de wandel, een berg op. Halverwege horen en zien we Pestvogels, Heggemus en Keep. Op een heveltop, die we bereiken na een korte, maar steile klim, is het wachten op de Blauwstaart. De wind maakt het erg koud hier. Na een uur nog geen Blauwstaart en we keren terug door een prachtige vallei naar de parkeerplaats. Vanaf de parkeerplaats zien we sijzen en heel ver weg iets wat een slechtvalk zou kunnen zijn. Hij komt niet op de lijst. Dit is een groot skigebied en men heeft overgebleven sneeuw afgedekt met witte doeken. Zou dat de hele zomer goed blijven, vragen we ons af. Grote lijster. Langs de weg zijn veel meren. In een daarvan zwemmen Grote zee-eenden, erg mooi en ook Brilduikers. Het loopt dan wel tegen 9 uur, maar het ontbijt moet nog even wachten, want steeds is er iets nieuws te zien. Dan eindelijk ontbijt en warm worden. Om 11 uur starten we weer. Boodschappen doen en daarna op weg naar Kaianii. Een nieuwe poging om Ruigpootuil te zien mislukt wederom. De kasten zijn alle genummerd, maar nr. 15 is niet thuis. Bij een andere kast hebben we meer geluk. Pirita laat iedereen zich opstellen op zo'n 20 meter van de kast (die nog geen 2 meter hoog hangt) en gaat zelf naar de kast. Vanaf de zijkant krabbelt ze aan de kast en kijkt of er wat gebeurt. Op het moment dat de uil haar kopje naar buiten steekt schrikt zelfs Pirita, zó streng kijkt dat beestje.

Maar wat een gezicht, big show! Daarna gaat de uil het hok weer in. Pirita: "it took me by surprise!". Bedreigingen voor de ruigpootuil zijn hier oeraluil en boommarters en het maakt dus niet uit hoe hoog of laag je de kasten hangt. Dan gaan we aan de wandel in een heuvelachtig gebied. We zien en horen Bonte vliegenvanger, bij een meertje komt een Bosruiter pontificaal op een paaltje voor ons zitten. Raaf, Pestvogel. Een Bruinkopmees moet op nummer 13 wonen en geeft thuis. Onverstoorbaar gaat het diertje hok in, hok uit.

Beneden roept een Watersnip vanuit een nieuw natuurgebiedje en we horen een Koekoek. Het moeras hier is aangelegd voor de vogels en het ziet er allemaal fantastisch uit. Overal in het bos hangen kasten voor uilen, vliegenvangers en nog veel meer.

We lunchen in de heuvels op een parkeerplaats, maar de lunch wordt onderbroken door Taigagaaien. Je kan die beestjes wat ei of ham voeren en dat is blijkbaar onweerstaanbaar en ze komen een voor een proeven. Voer ook voor de fotografen! De gaai wordt aangevallen door een Keep, maar komt even later weer terug. Er staan hier mensen uit België en uit Litouwen. Elders krijgen we baltsende Pestvogels voorgeschoteld en 2 Wespddieven. Dan door naar een Dwerggors. Langs de weg lopen zeker 100 Rendieren. We zijn nog niet gestopt of we scoren de Dwerggors, het houdt niet op!

Ondanks dat we nu middenin een bos staan, horen we ook een Witgatje roepen. Tri-tri-tri-triiii. Rein vindt vetblad, een plantje, en vertelt over vleesetende planten.

Dan terug naar het skigebied, want Pirita heeft nog een verrassing in petto. Na een klimmetje komen we bij een heuvel waar Pirita ons even laat staan om te gaan verkennen en om ons vervolgens bij zich te roepen. Op de heuvel huist een eenzaam Auerhoen, een mannetje. Verteld wordt dat hij helemaal gek moet zijn van eenzaamheid. Dit is al het tweede jaar dat hij hier zit en hij heeft nog steeds geen partner. Het dier beschermt zijn heuvel fanatiek en omdat we op enkele meters afstand staan leidt Pirita hem af met een tak. Hij komt klokkend op ons en daarna op haar afgelopen. Wat een fantastisch beest! Pirita staat ook in oog met het dier en probeert hem van zich af te houden met een grote tak. Toch is hij net iets sneller en hapt haar in een vinger. Je kunt slechtere verwondingen hebben! We laten hem met rust op zijn eigen berg en gaan een 'lake check' doen. Boven het water stikt het van de Gierzwaluwen. Op het meer Grauwe franjepoot, Parelduiker, Nonnetje, Dwergmeeuwen, Kempmaan, Bosruiter, Roodhalsfuut. Op het einde van de middag rijdt Pirita ons naar een snelstromende rivier, op zoek naar Waterspreeuw. En die zit er natuurlijk. Onder een brug heeft het een nest gemaakt van afvalmateriaal uit de rivier. We zijn nog niet weg bij de brug of zien er weg boven het bos een Zeearend vliegen. Houdt het dan nooit op vandaag? In de verte staan rendiermannetjes met grote geweien. Inmiddels is het 10 graden en een stuk aangenamer dan vanochtend; de wind is ook sterk afgenomen. Wel zijn meteen de muggen terug.

Dit was een echte dag met overkill. Iedereen is overvoerd. De manier waarop ons vandaag alles op een presenteerblaadje allemaal is aangereikt is ongekend. We misten dan misschien de Haakbek en de Blauwstaart, al dat andere compenseert dat ruim. Op weg terug naar het hotel is iedereen helemaal stilgevallen.

Dag 6, dinsdag 7 juni, de Russische grens en omstreken

5 Uur. Vanochtend gaan we een uur eerder op weg om nogmaals een poging te doen de Blauwstaart te zien. Bij aankomst op de parkeerplaats bij het skigebied zien we dit keer wel meteen de Grote gele kwikstaart. Het is prachtig windstil weer. Lopend op weg naar boven een mooi paartje Goudvink en breekt er een zonnetje door. Een andere groep komt al naar beneden, maar heeft geen Blauwstaart gezien. Terug op onze berg van gisteren roepen in de verte Boompiepers. Aan de overkant van de vallei imiteert een Zanglijster een Wulp. Winterkoning. De Blauwstaart wordt helaas niet gehoord of gezien. Na ruim een uur wachten maar weer terug en elders op zoek naar Moerassneeuwhoen. In de vallei wederom Pestvogels. Tegen half acht hebben we al een toetje vóór het ontbijt: het moerassneeuwhoen.

Pirita speelt het geluid af en direct komt er antwoord. Het grotendeels witte dier vliegt door het bos naar de andere kant van de weg. Wij er achteraan. Door de bomen zien we in de verte iets wits. Dat zal hem zijn! We zijn al blij dat we dat allemaal gezien hebben. Maar de vogel zelf blijkbaar niet. Hij vliegt uit het bos en gaat 50 m. verderop langs de kant van de weg zitten. Zonder zich iets van ons of passerende auto's aan te trekken, gaat meneer een stofbad nemen! We zijn in extase, wat een show! Zeker 20 minuten lang kijken we naar dit mooie schouwspel.

Om 8.15 terug voor het ontbijt na een waanzinnige ochtend. Om 10 uur weer start. Boodschappen bij de Lidl en dan in de richting van de Russische grens en o.a. Sperweruil. Onderweg: Zanglijster, Keep, Roodmus, Raaf. De weg wordt steeds smaller en het stikt hier van de fitissen. In de verte vliegen 4 Zeearenden, daarna een Zwarte wouw vlakbij de grens (we zitten in het meest noordelijke verspreidingsgebied, dus best wel zeldzaam!) en een

Sperwer. Bij de grens wordt Pirita toch wat zenuwachtig. We moeten op minstens 2 meter van de gedemilitariseerde zone blijven. Maar met de geschiedenis van Finland met Rusland in het achterhoofd, wil je hier dus inderdaad geen problemen veroorzaken. We zien niet echt iets bijzonders, behalve dan dit grensgebied en gaan weer op zoek naar Waterspreeuw. We lunchen bij een wild stromende rivier, vlakbij een houten brug. Onder de brug hangt een kast voor Waterspreeuw en hij is bezet. De Waterspreeuw heeft de kast volgepropt met waterplanten. We liggen in de aanslag voor foto's, we kunnen de kleinen net zien zitten. Maar de Waterspreeuw is ons steeds te vlug af. Het voeren van de jongen gaat zo snel, dat ik mij afvraag of er wel iemand nóg sneller is geweest voor een foto. Op een gegeven moment is de waterspreeuw in slaap gevallen aan de overkant van de rivier en rijden we naar Oulanka NP.

Daar maken we vanaf het bezoekerscentrum een wandeling langs een rivier. Het is druk hier. Langs de rivier horen en zien we Oeverlopers. En dan worden enkele mensen heel blij, de Calypso bulbosa, een orchidee en hoog op het lijstje van Vera, wordt gevonden. We zijn precies op tijd om nog 3 bloeiende exemplaren aan te treffen. Van vrienden die hier 2 weken later langs zijn geweest, hoor ik later dat er niets meer te vinden was! Er staat o.a. ook veel vetblad. Een raar aflopend fluitje blijkt een ander dialect van de koperwiek, vertelt Pirita ons.

Elders in het gebied rijden we naar een onderzoeksproject. Een ouder stuk bos waar het vol staat met honderden nog niet bloeiende venuschoentjes. Dat moet hier over enkele dagen prachtig zijn! We zijn net iets te vroeg. Veel plekken zijn er gemarkeerd voor onderzoek. Indrukwekkend. Ook indrukwekkend is dat het nog steeds droog is vandaag, ondanks alle

voorspellingen van regen. Het Venuschoentje heet in het Fins de 'woodpeckers backpack'.

Dan hebben we groepsoverleg. De keus is tussen een hernieuwd bezoek aan de kust bij Oulu, of nog even doorrijden naar het NO van Oulu om een griel te zien. Deze is gespot op een boerderij niet ver van Oulu en zou, als ik goed begrepen heb, de derde vondst ervan zijn in Finland. Dat laten we ons niet ontzeggen en dus de auto in, op grielenjacht. Onderweg zien we in een meer nog een grote muskusrat zwemmen. Op de boerderij aangekomen zien we één groot grasveld om ons heen.

Hoe halen we daar een griel uit? Maar helemaal achteraan is een streepje akkerland dat net geploegd is en warempel, daar loopt de griel. Binnen enkele seconden hadden we hem te pakken! Met de scope is het net te zien.

Ik probeer een gesprek aan te knopen met de boer en wat vraag je dan in Nederland? Hoeveel koeien heb je? Maar dat is 'not done' in Finland, want dat wordt beschouwd alsof je iemand rechtsreeks in de portemonnee kijkt. Daarmee is het gesprek ook meteen afgelopen. Daarna zien we een vrouwtje brilduiker. Het dier schijnt een nest te hebben bovenin de grassilo van

het bedrijf. Steeds komt ze aanvliegen om naar het nest te gaan, maar ze vliegt voorbij, blijkbaar bang van ons. Daarom gaan we er maar weg, terug naar Oulu. Bij terugkomst bij de bus heb ik voor de tweede keer een lekkende band. Maar Pirita en ik zijn inmiddels een team geworden en een nieuwe zit er binnen de kortste keren op. Tijdens de terugweg nog even 34 wilde zwanen in een weiland. En daarna is het pakken geblazen, morgen moeten we naar huis.

Bij het laatste lijsten komen we op 134 soorten vogels, maar thuis maakt Excel er 138 van! Ach, je mist er zo af en toe eentje! ;-) Toch een heel mooie score die 138, daar kan je mee thuiskomen. Gevraagd naar ieders mooiste waarneming scoren vooral Auerhoen en Dwerguil, daarna uilen in het algemeen, eenmaal de Waterspreeuw en tweemaal de Jan van Gent; deze laatste vooral omdat het de eerste waarneming ooit was voor Finland. We hebben erg mooie dingen gezien. Toch mag niet onvermeld blijven dat we er enkele echt gemist hebben: Blauwstaart, Noordse nachtegaal, jagers en Haakbek, om er een paar te noemen. Betekent dat we allemaal een keer terug moeten komen! :P

Dag 7, woensdag 8 juni, terug naar Oulu en naar huis

Al bij het ontbijt regent het pijpenstelen en dat doet het ook de gehele terugweg naar Oulu. In Oulu doen we nog een poging om Noordse nachtegaal te spotten, maar zonder resultaat. Hoeft ook niet, het is mooi geweest. We hebben een heerlijke reis gehad met veel mooie en soms zelfs uitzonderlijke vogelwaarnemingen. Ook hadden we een uitstekende plaatselijke gids en was het erg gezellig. Dank voor ieders inbreng, gemoedelijkheid en scherpte bij het waarnemen! Tot een volgende keer!

Mike Hirschler, reisleader SNP Finland 2016

Foto's: Mike